

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWAN

ETAP SZKOLNY 2024/2025

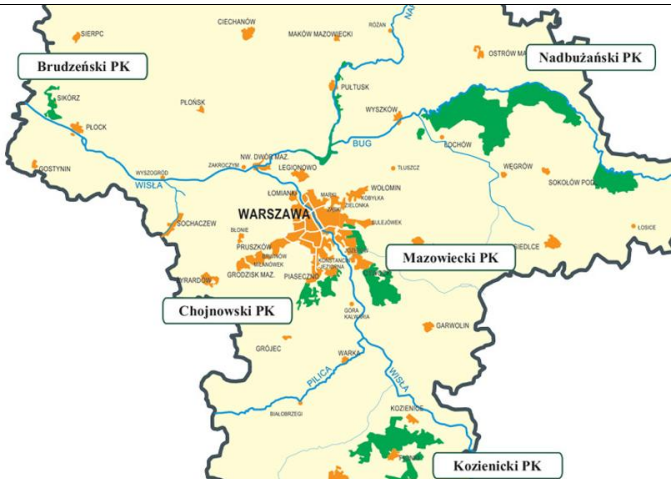
- Arkusz konkursowy należy sprawdzić czerwonym długopisem, a wszelkie zmiany punktacji wprowadzić kolorem zielonym.
- Przyznaną punktację za zadanie należy wpisać w przeznaczonym na to miejscu.

Jeżeli odpowiedź uczestnika zawiera jakiegokolwiek błąd rzeczowy, nie można przyznać za nią pełnej punktacji.

Nr	Poprawna odpowiedź	Schemat punktowania
1.	<i>Przykładowe odpowiedzi:</i> - znajdują się tu liczne zabytki, np. zamek, twierdza, kościoły, most obrotowy czy wieża ciśnień, UWAGA! Wymienienie tych obiektów w oddzielnych punktach nie powinno być punktowane, ponieważ obiekt to nie cecha. Dopuszcza się natomiast podanie np. zabytkowy zamek itp. - w mieście i jego sąsiedztwie znajduje się dużo plaż, kąpielisk i przystani, ośrodków wypoczynkowych - do miasta można dojechać samochodem, autobusem i pociągiem, - w okolicy poprowadzono wiele szlaków pieszych, rowerowych i kajakowych.	Za podanie dwóch lub trzech poprawnych odpowiedzi = 1 pkt Za podanie czterech poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.
2.1.	<i>Przykładowa odpowiedź:</i> - Ponieważ miejsce, w którym założono miasto to wąski przesmyk wschód-zachód pomiędzy rozciągniętym na wiele kilometrów na północ i południe kompleksem jezior. Kontrolowanie tego przesmyku dawało możliwość wpływania na losy całego regionu Wielkich Jezior Mazurskich. - Ponieważ biegły tędy ważne szlaki handlowe o układzie równoleżnikowym przecinające w tym miejscu rozciągnięty południkowo kompleks dużych jezior. - położenie w otoczeniu jezior stanowiło naturalną obronę.	Za podanie poprawnej odpowiedzi = 1 pkt.
2.2.	zamek krzyżacki, grodzisko, Twierdza Boyen	Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 1 pkt.
3.	<i>Przykładowy sposób obliczania:</i> $2,75 \text{ cm} - 1,1 \text{ km}$ $2,75 \text{ cm} - 110\,000 \text{ cm}$ $110\,000 : 2,75 = 40\,000$ Skala mapy to 1:40 000 Podanie jednostki np. cm przy skali liczbowej jest błędem.	Za poprawną metodę obliczeń = 1 pkt. Za bezbłędne obliczenia i udzielenie poprawnej odpowiedzi = 2 pkt
4.	1. na północ (ew. północnym, północ) lub północno-zachodni 2. Muszla 3. Guty	Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 1 pkt. Za podanie trzech poprawnych odpowiedzi = 2 pkt
5.	I, B	Za podanie poprawnej odpowiedzi = 1 pkt.
6.1.	Rędzina W nazwie nie mogą pojawić się błędy literowe.	Za podanie poprawnej odpowiedzi = 1 pkt.

6.2.	P, P, P, F	Za podanie dwóch lub trzech poprawnych odpowiedzi = 1 pkt Za podanie czterech poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.																				
7.	<i>Przykładowa odpowiedź:</i> Gleba zawiera grubą warstwę próchniczną dostarczającą roślinom niezbędnych składników odżywczych, jednak ze względu na płytko zalegającą skałę macierzystą i występujące na powierzchni odłamy skalne utrudniona jest tu orka ziemi.	Za odniesienie się do jednej z cech gleby - ułatwiającej lub utrudniającej rolnictwo = 1 pkt Za odniesienie się do dwóch cech gleby - ułatwiającej i utrudniającej rolnictwo = 2 pkt.																				
8.	<table border="1"><thead><tr><th colspan="4">obszar</th></tr><tr><th>A</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td>X</td><td></td><td>X</td></tr><tr><td>X</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr></tbody></table>	obszar				A	B	C	D		X		X	X						X		Za poprawne uzupełnienie dwóch kolumn albo dwóch wierszy = 1 pkt Za poprawne uzupełnienie całej tabeli = 2 pkt.
obszar																						
A	B	C	D																			
	X		X																			
X																						
		X																				
9.1.	Kampinoski, B	Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 1 pkt.																				
9.2.	PN „Ujście Warty” 	A. Za podanie poprawnej nazwy parku lub poprawne zaznaczenie go na mapie = 1 pkt B. Za podanie poprawnej nazwy parku i poprawne zaznaczenie go na mapie = 2 pkt.																				
10.	I	Za podanie poprawnej odpowiedzi = 1 pkt.																				
11.	1. „sosna” i „głuszc” 2. „młodoglacjalna” i „moreny i jeziora polodowcowe”	Za poprawne uzupełnienie jednego zdania = 1 pkt Za poprawne uzupełnienie obu zdań = 2 pkt.																				
12.	F, F, P	Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 1 pkt Za podanie trzech poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.																				
13.	<i>Przykładowe odpowiedzi:</i> - średnia roczna temperatura powietrza nad Bałtykiem jest niższa niż nad Adriatykiem, co ogranicza parowanie wody z morza, - nad Bałtykiem odnotowuje się większe roczne sumy opadów niż nad Adriatykiem, co sprzyja mniejszemu zasoleniu wód.	Za podanie jednej poprawnej odpowiedzi = 1 pkt Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.																				
14.	<i>Przykładowe odpowiedzi:</i> A) - odblokowanie polskiej części Zalewu Wiślanego dla żeglugi morskiej, - uniezależnienie się od decyzji Rosji ws. żeglugi po Zalewie Wiślanym (wzrost niezależności politycznej Polski), - rozwój portu w Elblągu i innych portów nad Zalewem Wiślanym.	Za podanie dwóch = 1 pkt Za podanie trzech i czterech poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.																				

	- wzrost atrakcyjności turystycznej regionu, - dochody z opłat za przepłynięcie przez kanał, - powstanie nowych miejsc pracy, - aktywizacja gospodarcza Warmii i innych regionów położonych nad Zalewem Wiślanym; - skrócenie drogi wodnej. B) - fragmentacja siedlisk na Mierzei Wiślanej, - zakłócenie migracji wielu zwierząt lądowych – płazów, gadów, małych i dużych ssaków, - zaburzenie cyrkulacji wody morskiej, m.in. poprzez zakłócenie przybrzeżnych prądów morskich, - wzrost zasolenia wody w Zalewie Wiślanym, co może zagrażać żyjącym w nim organizmom, - zwiększenie zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego np. poprzez wzmożony ruch jednostek pływających, - degradacja naturalnych brzegów mierzei po obu jej stronach.	
15.	<i>Przykładowy sposób obliczania:</i> Liczba zgonów: $305\ 000 + 143\ 000 = 448\ 000$ Współczynnik przyrostu naturalnego: $[(305\ 000 - 448\ 000) : 37\ 766\ 000] \times 1000\ ‰ = -3,79\ ‰$ Współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł $-3,79\ ‰$.	Za poprawną metodę obliczeń = 1 pkt. Za poprawność obliczeń i udzielenie poprawnej odpowiedzi = 2 pkt
16.	<i>Przykładowa odpowiedź:</i> W latach 1990-2022 zaobserwowano stopniowy spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w wieku nieprodukcyjnym.	Za podanie poprawnej odpowiedzi = 1 pkt.
17.	<i>Przykładowe odpowiedzi:</i> - w roku 2060 społeczeństwo będzie starsze niż w roku 1990, - w 2060 roku spadnie odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym względem 1990 roku, - w 2060 roku wzrośnie odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym względem 1990 roku.	Za podanie jednej poprawnej odpowiedzi = 1 pkt Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.
18.	<i>Przykładowe odpowiedzi:</i> - jest to uwarunkowane biologicznie, tj. kobiecy organizm starzeje się wolniej i może żyć dłużej, - mężczyźni częściej ulegają w Polsce nałogom (alkohol, tytoń, narkotyki), co skraca długość ich życia, - mężczyźni wykonują bardziej stresującą pracę (np. służby mundurowe), co skraca ich życie, - mężczyźni częściej ulegają wypadkom przy pracy i wykonują bardziej obciążające fizycznie zawody.	Za podanie jednej poprawnej odpowiedzi = 1 pkt Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.
19.	I, A	Za podanie poprawnej odpowiedzi = 1 pkt.
20.	Nazwa rzeki: Odra <i>Przykładowe wyjaśnienie:</i>	Za podanie poprawnej nazwy rzeki lub poprawnego wyjaśnienia = 1 pkt Za podanie wszystkich poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.

	- polder zatrzymał część wody płynącej w rzece podczas fali wezbraniowej, znacząco obniżając jej wysokość na odcinku poniżej zbiornika.	
21.	C i D	Za podanie poprawnych odpowiedzi = 1 pkt.
22.	<i>I – Organizacja Narodów Zjednoczonych – Nowy Jork – 1945</i> <i>II – Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego – Bruksela – 1999</i> <i>III – Unia Europejska – Bruksela – 2004</i>	Za poprawne uzupełnienie dwóch kolumn albo dwóch wierszy = 1 pkt Za poprawne uzupełnienie całej tabeli = 2 pkt.
23.	1. Białorusini 2. Kaszubi 3. Litwini 5. Niemcy	Za podanie dwóch lub trzech poprawnych odpowiedzi = 1 pkt Za podanie czterech poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.
24.	islam, I	Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 1 pkt.
25.	1. III 2. II 3. IV	Za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi = 1 pkt Za podanie trzech poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.
26.		Za poprawne podpisanie dwóch lub trzech parków na mapie = 1 pkt Za poprawne podpisanie czterech lub pięciu parków na mapie = 2 pkt.
27.	Nazwy parków: 1. Mazowiecki 2. Nadbużański 3. Kozienicki 4. Chojnowski 5. Brudzeński	Za podanie dwóch lub trzech poprawnych odpowiedzi = 1 pkt Za podanie czterech lub pięciu poprawnych odpowiedzi = 2 pkt.
	Łącznie:	50 punktów

Każdy poprawny sposób rozwiązania zadań przez ucznia powinien być uznawany. W modelu odpowiedzi zamieszczono warunki poprawności odpowiedzi i przykładowe rozwiązania.